

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.687/2016/3/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Magyar György és Társai Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Magyar György ügyvéd) által képviselt **I. rendű felperes neve (I. rendű felperes címe)** I. rendű felperesnek - a Pál és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Pál András ügyvéd) által képviselt **alperes neve „f.a.”** (alperes címe) alperes ellen **kártérítés megfizetése** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2013. november 21. napján meghozott 34.P.20.775/2011/57. számú ítélete ellen az alperes 58. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 15 napon belül 100.000 (százezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 320.000 (háromszázhuszezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. rendű felperes jogelődjének keresete annak megállapítására irányult, hogy a vörösiszap katasztrófa által az alperes megsértette a testi épséghez és egészséghez, az emberi méltósághoz és az egészséges környezethez való jogát. Kérte, hogy kötelezze az elsőfokú bíróság az alperest 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és járulékaik megfizetésére.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Az elsőfokú eljárásban előadott nyilatkozata szerint azt önmagában nem vitatta, hogy a I. rendű felperes jogelődjének személyhez fűződő jogai sérültek, azonban állította, hogy azt nem az alperes magatartása okozta. Ezt meghaladóan vitatta a kereseti kérelem összecszerúságát is.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a 2010. október 4-én az ajkai gyártelepén található X. számú vörösiszap-tározó gátfalának átszakadásával összefüggésben megsértette az I. rendű felperes jogelődjének testi épséghez, egészséghez, valamint az I. rendű felperes jogelődje és a II. rendű felperes emberi méltósághoz és egészséges környezethez való jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperes jogelődjének 4.000.000 forintot, a II. rendű felperesnek 2.000.000 forintot és ezen összegek után 2010. október 4-től 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes, míg 2013. július 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint a felpereseknek együttesen 381.000 forint

perkölséget. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 450.000 forint illetéket, valamint 63.030 forint állam által előlegezett költséget.

Ítéletének indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 345. §-ának (1) bekezdését, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvtv.) 103. §-ának (1) bekezdését és a 102. §-ának (1) bekezdését. Megállapítása szerint elsősorban azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesnek a vörösiszap tárolására irányuló tevékenysége veszélyes üzemnek minősül-e. A lefolytatott bizonyítás eredményeképpen pedig azt állapította meg, hogy a tevékenység veszélyes üzem. A perben előterjesztett szakvéleményt és annak kiegészítését ítélezésének alapjául elfogadta, és érdemi döntésénél figyelembe vette a más perből beszerzett bizonyítékokat is. A bizonyítékok értékelésével azt állapította meg, hogy az alperes tevékenysége a katasztrófát megelőzően a környezetet terhelte, illetve veszélyeztette, így a felperesekkel szemben a veszélyes üzem szabályai szerint tartozik felelősséggel, mert a környezetkárosító eredmény bekövetkezése már önmagában is kimeríti környezetterhelés Kvtv.-ben meghatározott fogalmát.

Nem találta megalapozottnak az alperesnek azt a védekezését, hogy a kárt olyan, a veszélyes üzemi tevékenységen kívül álló ok okozta, mely az alperes részéről elháríthatatlan volt. Rögzítette, hogy a gátszakadás összetett jelenség volt, amelyet számos tényező és ezek kedvezőtlen, egyidejű összejárása idézett elő. A szakvéleményekből megállapította, hogy a gátszakadás kialakulásának fő geotechnikai okaiként a gát alatti kövér agyagban rendelkezésre álló nyírószilárdság csökkenése, illetve a nyírófeszültség tárolt zagyszint emelkedése miatti megnövekedése, a gát alatti talajtörés bekövetkezése, a gát alatti talaj kifelé mozgása, a gátláb előtti talajfelszín megemelkedése, ezzel egyidejűleg a gát belső részének süllyedése, a csak minimális húzó igénybevétel felvételére képes, az ÉNy-i saroknál jelentős igénybevételeket elszenvedő gátanyag megrepedése jelölhető meg. Kiemelte, hogy dr. N. szakértő vélemény-nyilvánítása szerint elsősorban a kation csere miatti folyamat okozta a katasztrófát, ezért a gátszakadás később akkor is bekövetkezett volna, ha nincs más ok. A X. számú tározó gáttestének meggyengülését és a vörösiszap kiáramlását az alperes által tárolt magas lúgtartalmú anyag és az altalaj kölcsönhatásaként a gravitáció hatására kialakult kémiai folyamat okozta, melynek során a talajban lévő ásványi anyagok szerkezetét a lúgos kémhatású NaOH megváltoztatta. Az alperes környezetet terhelő tevékenysége közvetlenül kapcsolódott a káreseményhez, mert a katasztrófát eredményező kár bekövetkezése az alperes tevékenységének azzal a mozzanatával állt okozati összefüggésben, amelynek révén a tevékenység környezetet veszélyeztetőnek minősül (lúgos anyag tárolása), így nem tekinthető a környezetet terhelő tevékenység körén kívüli oknak. Az alperesnek a környezet terhelésével járó tevékenysége, valamint a bekövetkezett káreseménynek az alperes tevékenységével összefüggő kapcsolata az alperes kártérítési kötelezettségét önmagában megalapozza, amely alól nem tudja magát kimenteni. A szakértők a perben felmerült szakkérdéseket az alperes felelősségének elbírálásához szükséges mértékben megválaszolták, ezért mellőzte a szakvélemény további kiegészítésére irányuló alperesi indítványokat.

Az elsőfokú bíróság idézte a Ptk. 75. §-ának (1) bekezdését, a 76. §-át, a 84. §-ának (1) bekezdés a) és e) pontjait, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 163. §-ának (2) bekezdését. Megállapította, hogy sérült az I. rendű felperes jogelődjének testi épséghez és egészséghez, valamint az emberi méltósághoz és az egészséges környezethez való joga. Miután az alperes a felelős a vörösiszap katasztrófáért, a I. rendű felperes jogelődjének személyiségi jogait az alperes sértette meg. Így az alperes kártérítési felelősségét a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése, Kvt. 101. §-ának (2) bekezdés d) pontja és a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés e) pontja alapján állapította meg.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes jogelődjét személyesen meghallgatta, és tanúkihallgatást is foganatosított. A perben előterjesztett orvosszakértői, illetve pszichiáter szakértői szakvéleményeket

mint aggálytalanokat ítélkezésének alapjául elfogadta, és megállapította, hogy az I. rendű felperes jogelődje mindkét térde alatt I-III. típusú lúgsérülés okozta marásos sérüléseket szenvedett. Elsősorban a lábfejeken alakult ki igen mély, a bőr valamennyi rétegét érintő súlyos elváltozás. E területeken plasztikai műtétet végeztek. A sérülések meggyógyultak, az esztétikai negatív változásoktól függetlenül erős hegesedés jelentkezett, a bőrterületek az átlagosnál érzékenyebbek voltak, gyakran zsibbadtak, hideg és meleg hatásra fokozott reakcióval válaszoltak. Az elszenvedett sérülések csökkentették az I. rendű felperes jogelődjének gyaloglási készségét, fizikai teherbírását, illetőleg a melegben történő munkavégzés lehetőségét. Állapota végállapot volt, abban javulás vagy rosszabbodás nem volt várható. Fizikai státuszát elsősorban sorsszerű megbetegedései határozták meg, azokat az elszenvedett sérülések negatív közreható tényezőként befolyásolták. Az elmeorvos szakértői vélemény alapján rögzítette, hogy az I. rendű felperes jogelődje 2005. óta pszichiátriai kezelés alatt állt depresszió diagnózisa miatt, azonban az elszenvedett trauma átmeneti állapotrosszabbító hatással volt. Hangulata hónapokon keresztül alacsony fekvésű, szorongó, perspektívátlan volt. Nyomasztó álmokról számolt be, étvágytalanná vált. Pszichiátriai szakvizsgálatokon gyógyszeres kezelést kapott. Az elsőfokú bíróság utalt rá, hogy az I. rendű felperes jogelődjével kapcsolatban kifejezetten figyelemmel volt korábbi megbetegedéseire és pszichés állapotára. Ennek alapján állapította meg, hogy az I. rendű felperes jogelődjét ért személyiségi jogi sérelmeket együtt vizsgálva, és a hasonló káreseményekhez, valamint a kárkori értékviszonyokhoz arányosítva az I. rendű felperes jogelődjének nem vagyoni sérelmeit 4.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés egyensúlyozza ki. A késedelmi kamatról a Ptk. 360. §-ának (1) bekezdése alapján döntött.

Az alperes az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy a jogalap kérdésében az elsőfokú bíróság érdemi bizonyítást nem folytatott le. A szakértők vélemény-nyilvánításai közötti lényeges ellentmondások feloldását az elsőfokú bíróság elmulasztotta, és az alperes észrevételeinek ellenére fogadott el olyan szakértői megállapításokat, amelyek teljes ellentmondásban álltak az alperes által felkért igazságügyi szakértő megállapításaival. Összességében megállapítható, hogy a kúszás jelenségét a szakértők számítógépes modellezéssel, vagy egyéb vizsgálattal nem igazolták, ezért indítványozta a szakértői vélemény kiegészítését és gátépítő szakmérnök megidézését. A szakértők egyébként is számos pontban módosították véleményüket, ezért alaptalan és iratellenes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy a szakértők véleményéhez aggályok nem fűződnek. A szakkérdések tekintetében az alperesnek nem volt lehetősége bizonyítási indítványt tenni, hiszen a szakértői bizonyítás nem a perbíróság előtt folyt, így sérült a közvetlenség alapelve. Utalt arra is, hogy a 34.P.21.895/2011. számú per, ahol a szakértői bizonyítás folyt, még folyamatban van. Idézte a Pp. 177. §-át annak kihangsúlyozása mellett, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, miért több szakértőt rendelt ki ugyanazon szakkérdésekre, és hogy mi okból vonták be a BME Geotechnikai Tanszékét.

Lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, hogy az elsőfokú bíróság olyan személyek meghallgatásától és nyilatkozatától tekintett el, akiknek kiemelkedő szakmai ismerete van a gátépítésben, és figyelmen kívül hagyta az alperes tíz tanú kihallgatására irányuló bizonyítási indítványát. A tanúk kihallgatása során sérült a közvetlenség elve, mert a tanúk csak visszautaltak egy korábbi ügyben tett vallomásukra. Ennek a pervezetésnek köszönhetően az alperesnek csak olyan kérdések feltételére volt lehetősége, amely a másik ügyben nem hangzott el, így nem tudta a kérdéseit logikai sorrendben teljes egészében feltenni.

Az elsőfokú bíróság semmilyen bizonyítást nem folytatott le annak megállapításához, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes jogelődjének személyiségi jogait, mert mindez csak konkrét tevőleges magatartás vagy mulasztás következménye lehet, amely a gátszakadással összefüggésben

nem követhető el. A személyhez fűződő jog megsértését megállapító ítélet rendelkező részében kell meghatározni azt a magatartást, amellyel kapcsolatban a bíróság a jogsértést megállapítja, illet az ítélet rendelkező része nem jelölt meg. Az I. rendű felperes jogelődje a keresetében nem jelölte meg azt az alperesi magatartást, amelynek jogellenességére a veszélyes üzemi felelősség körében hivatkozik. Az I. rendű felperes jogelődjének keresetében kétszer szerepelt a pszichés megbetegedés mint jogcím, és ezt az elsőfokú bíróság kétszeresen is értékelte. Az ítéletnek a Kvtv. 103. §-ának (1) bekezdésére való hivatkozása téves, mert sem a kereset, sem az ítélet nem jelölte meg, hogy miben áll az alperes környezet igénybevétele, illetőleg terhelésével járó tevékenysége, vagy mulasztása. Az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel, az alperesi technológiát nem ismerte meg kellő részletességgel, így nem értékelte súlyának megfelelően azt a tényt, hogy hatósági előírásra az összes tározó körül résfal, illetve függönyfal épült, amelyek rendeltetése pont az volt, hogy megakadályozzák a környezet esetleges terhelését, vagy veszélyeztetését. A hypoval való összehasonlítás pedig minden tudományos alapot nélkülöz.

Az ítéletnek az összecszerűsége telt megállapításai sem megalapozottak, mert az I. rendű felperes jogelődjének sorsszerű betegségeit figyelmen kívül hagyta. Hivatkozott a BH2000. 569 számú határozatra azzal, hogy magasabb összegű nem vagyoni kártérítést csak bizonyítottan súlyos körülmények alapoznak meg. A nem vagyoni kártérítés összege tehát eltúlzott és indokolatlan.

Az I. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perkiötségbn marasztalását kérte.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes tevékenysége veszélyes üzemnek minősül, amellyel kapcsolatban az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a kárt külső elháríthatatlan ok idézte elő. A jogalap kérdésében utalt a Kúria Pfv.III.20.642/2015/4 számú részítéletére és arra, hogy a 34.P.21.895/2011. számú perben valóban nem született közbenső ítélet, az elsőfokú bíróság azonban már a kár összecszerűségére folytatja a bizonyítást. Az első fokon eljáró bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes megsértette jogelődjének személyhez fűződő jogait, e körben az alperes hivatkozásával ellentétben bizonyítás folyt, az összecszerűség pedig mérlegelés körébe tartozik.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű felperes jogelődjének keresetét részben elutasító rendelkezése a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedett, ezért a másodfokú bíróság az ítéletnek csak az alperest marasztaló rendelkezését bírálta felül. Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes jogelődje keresetének elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, és a jogszabályoknak mindenben megfelelő érdemi döntést hozott, amelynek indokaival a másodfokú bíróság túlnyomó részben egyetértett, ezért az alperes fellebbezésére tekintettel csupán az alábbiakat emeli ki.

Az I. rendű felperes jogelődje az alperes által üzemeltetett vörösiszap-tározóból kiáramló nagy mennyiségű lúgos anyag kárt okozó következményei miatt megsértett alanyi jogai védelme érdekében a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése alapján szerződésen kívül okozott kára pénzbeni megtérítése iránt indított keresetet az alperessel szemben. A Ptk. 345. §-ának (1) bekezdés utolsó fordulata szerint a fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatására irányadó szabályokat kell alkalmazni arra is, aki az emberi környezetet veszélyeztető tevékenységével kárt okoz. Ez a rendelkezés a fokozott veszéllyel járó és az emberi környezetet veszélyeztető tevékenységek egymáshoz való viszonyától függetlenül utal vissza a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdés első fordulatában foglalt tárgyi felelősségi szabály alkalmazhatóságára. Ebből következik az is, hogy az alperes kártérítési kötelezettsége szempontjából elsősorban nem a fokozottan veszélyes tevékenység

folytatásának, hanem a tevékenység emberi környezetre veszélyes elemének van érdemi jelentősége. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, hogy ennek megvalósulása minden további bizonyítás nélkül megalapítja a környezetet veszélyeztető személy tárgyi felelősségét. Nem vitás tény, hogy az alperes telephelyéről kiáramló vörösiszap súlyos környezeti károkat okozott, és a katasztrófát eredményező kár bekövetkezése az alperes tevékenységének azzal a mozzanatával - lúg tartalmú anyag tárolásával - állt okozati összefüggésben, amelynek révén a tevékenység környezetet veszélyeztetőnek minősül, ezért megállapítható, hogy az alperes környezetet terhelő tevékenysége közvetlenül kapcsolódott a káreseményhez. A bekövetkezett káreseménynek az alperes tevékenységével összefüggő kapcsolata pedig a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése értelmében az alperes kártérítési kötelezettségét megalapozza, így az alperes a fellebbezésében alaptalanul kifogásolta a kárt okozó tevékenység és a jogsértés tárgya közötti kapcsolat hiányát. Ebből következik az is, hogy az I. rendű felperes jogelődje keresetének elbírálását - függetlenül attól, hogy a vörösiszap tárolása egyébként mennyiben minősül fokozottan veszélyes tevékenységnek - az emberi környezetet veszélyeztető tevékenység és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés, valamint a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kimentő okok bizonyításának eredményessége érinti.

A károsultak által indított perekben és a büntetőeljárásban felmerült azonos szakkérdésben elkészített szakértői vélemények bizonyító erejét az alperes alaptalanul kifogásolta. A szakértői bizonyítást az eljáró bíróságok minden esetben a garanciális eljárási szabályok keretei között folytatták le, így ugyanezen kérdésekre a bizonyítás elrendelése szükségtelen és csupán az eljárás elhúzódásához vezetne. Amennyiben a más hatósági eljárásból beszerzett szakvélemények a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint a perben bizonyítandó tények értékelhető és aggálytalan bizonyítékként szolgálnak, és mindezeket az eljáró bíróság azok ismertetésével a tárgyalás részévé teszi, ugyanezen szakkérdések megválaszolására újabb szakértő kirendelése, illetőleg a szakvélemény kiegészítése szükségtelen.

Az elsőfokú bíróság a felek tényállítása, az alperes részéről megbízott szakértők és a bizonyítékként beszerzett szakértői vélemények együttes értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű felperes jogelődjét ért kárt az alperes tározójában lévő zagy és az általa érintkezésével kialakult kémiai folyamat folytán a talaj szerkezetének megváltozása okozta, amely szükségszerűen - minden egyéb októl függetlenül - vezetett a káresemény bekövetkezéséhez. Az I. rendű felperes jogelődjének keresetével érvényesített jog fennállását az már nem érinti, hogy mindezt meghaladóan még milyen további okok befolyásolták a káresemény bekövetkezését, a résfal építésének milyen szerepe volt a lezajlott kémiai folyamatban, mennyiben volt előre látható és megelőzhető a káresemény, illetőleg rideg, vagy kúszásos törés következtében történt a katasztrófa. A szakértők vélemény-nyilvánításaiban fennmaradó ellentmondások ezért a felek közötti jogvita elbírálására nincsenek kihatással, amelynek következtében szükségtelen a szakértői bizonyítás kiegészítése, ugyanakkor az alperes a kártérítési felelősség kimentésére alapot adó és értékelhető okot nem adott elő, így az sem állapítható meg, hogy a szakértői vélemények kiegészítésére irányuló további indítványaival mely tényállítást kívánta alátámasztani. A kifejtett indokok folytán az elsőfokú bíróság a szakvélemények kiegészítését a Pp. 3. §-ának (4) bekezdés második mondatában foglaltaknak mindenben megfelelő alkalmazásával mellőzte. A jogalap alperesi vitatása körében utal még arra a másodfokú bíróság, hogy az alperes kártérítési felelősségének fennállása tekintetében a jelen per II. rendű felperese ügyében született részítélet elleni felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.III.20.642/2015/4. számú határozatával már a Kúria is állást foglalt.

Az alperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben az elsőfokú ítélet rendelkező része is tartalmazza, hogy az I. rendű felperes jogelődjének kára milyen alperesi tevékenységgel vagy magatartással

(„vörös-izsaptározó gátfalának átszakadásával”) összefüggésben keletkezett, az ítélet ezen okból sem megalapozatlan tehát. Az I. rendű felperes jogelődjének a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján indított keresete a testi épséghez és egészséghez, az emberi méltósághoz és az egészséges környezethez való jog megsértésének megállapítására irányult, amely jogsértéseknek a tényét - változatlanul vitatva saját károkozó magatartását - önmagában az alperes is elismerte. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a jogszabályok megfelelő alkalmazásával jutott arra a következtetésre, hogy az I. rendű felperes jogelődjét a Ptk. 360. §-ának (2) bekezdése alapján irányadó Ptk. 300. §-ának (1) bekezdése értelmében megilleti a jogosultság arra, hogy az alperestől a káreseménnyel okozati összefüggésben bekövetkezett nem vagyoni kárának megtérítését követelje. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 355. § (4) bekezdésének és a Pp. 206. § (1) bekezdésének együttes alkalmazásával a kár, valamint a káresemény közötti okozati összefüggés valamennyi elemét és a kártérítés mértékét az I. rendű felperes jogelődjét ért nem vagyoni hátrány súlyához igazodóan, okszerűen értékelve, a nem vagyoni kártérítés összegét a bizonyítékok megfelelő mérlegelésével helyesen állapította meg, és a döntés indokaival a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett. Az alperesi hivatkozással ellentétben e körben kifejezetten figyelemmel volt az I. rendű felperes jogelődjének sorsszerű megbetegedéseire (15. oldal utolsó és 16. oldal első bekezdés). Az I. rendű felperes jogelődjének keresetében valóban külön tételként szerepelt a testi sérülések után követelt összeg mellett a pszichés megbetegedések miatti igény, de a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben az elsőfokú ítélet indokolása alapján nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az elsőfokú bíróság a pszichés következményeket kétszeresen értékelte volna.

A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletének az I. rendű felperes jogelődjét érintő rendelkezéseit - a Pp. 253. §-ának (4) bekezdése alapján visszautalva annak túlnyomó részben helyes indokaira - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az I. rendű felperes ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdéseinek alkalmazásával állapította meg. Az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-ának (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyi illetékeljegyzési jogos perben az alperes a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendeletnek az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 13. §-ának (2) bekezdése értelmében köteles az államnak a fellebbezési illetéket megfizetni.

, 2016. október 11.

. Höbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

. Örkényi László s.k.. Gyuris Judit s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: